

UČEBNÍ OSNOVY - MATEMATIKA – TERCIE

Výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data <p>porovnává soubory dat</p> <ul style="list-style-type: none"> zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů načrtne a sestrojí rovinné útvary užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti odhaduje a vypočítá objem a povrch těles načrtne a sestrojí síť základních těles načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných a nebo zkoumaných situací řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> rozumí pojmu výraz matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných určí hodnotu číselného výrazu zapiše pomocí výrazu s proměnnou slovní text umí dosadit do výrazu s proměnnou provádí početní operace s výrazy určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek, pomocí kalkulačky užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech chápe pojem reálné číslo rozliší odvěsny a přepony rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty využívá poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku umí využít poznatky ve slovních úlohách zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností zapiše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 < a < 10$, n je celé číslo provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem 	<p>Výrazy Druhá a třetí mocnina a odmocnina, mocniny vyšších řádů. Mocniny v geometrii, Pythagorova věta. Mnohočleny – sčítání, odčítání, násobení, dělení mnohočlenu jednočlenem.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> určí vzájemnou polohu přímky a kružnice určí vzájemnou polohu dvou kružnic vypočítává obvod a obsah kruhu charakterizuje válec vypočítá povrch a objem válce 	<p>Kruh a kružnice, válec Obvod kružnice, obsah kruhu, slovní úlohy. Vzájemná poloha kružnic, kružnice a přímky. Thaletova kružnice. Válec – povrch a objem.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> rozliší shodné a podobné útvary užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách 	<p>Podobnost Podobnost trojúhelníků, užití v praxi. Redukce úsečky, konstrukční úlohy.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> umí sestrojit jednoduché konstrukce rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti využívá poznatků (výška, těžnice, Thaletova kružnice,...) v konstrukčních úlohách 	<p>Geometrické konstrukce Množina bodů dané vlastnosti. Konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků. Shodná zobrazení – především posunutí.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> užívá a zapisuje vztah rovnosti řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav provádí zkoušku řešení matematizuje jednoduché reálné situace vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic, úvahou,...) zdůvodní zvolený postup řešení ověří výsledek řešení užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení užívá a zapisuje vztah nerovnosti řeší lineární nerovnice znázorní řešení lin. nerovnic na číselné ose 	<p>Lineární rovnice a nerovnice Řešení rovnic – ekvivalentní úpravy, zkouška, slovní úlohy. Intervaly. Nerovnice a jejich řešení</p>
	<ul style="list-style-type: none"> rozkládá výraz na součín (vytýkáním, pomocí vzorců) 	<p>Výrazy Opakování mnohočlenů. Dělení mnohočlenu mnohočlenem, umocňování mnohočlenu, rozklad mnohočlenu na součín.</p>

Tematický plán učiva matematiky - tercie

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávání v matematice zaměřeno na užití matematiky v reálných situacích, osvojení pojmů, matem. postupů, rozvoj abstraktního a exaktního myšlení, logické a kritické usuzování.

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (např. fyzika – převody jednotek, rovnice, výpočty fyzikálních příkladů.....zeměpis – měřítko, výpočty, určování polohy, čtení grafů, statistických údajů z tabulek..... chemie - řešení rovnic, převody jednotek, výpočty chemických příkladů.....)

Učebnice: MATEMATIKA – Výrazy [1]
                     MATEMATIKA - Kruhy a válce
                     MATEMATIKA - Geometrické konstrukce
                     MATEMATIKA - Rovnice a nerovnice
                     nakladatelství PROMETHEUS
Doplňková literatura: F. Běloun: Sbírka úloh z matematiky
                             Sbírka úloh z matematiky pro 7. a 8. ročník ZŠ

Časová dotace: 4 hodiny týdně

Školní výstupy	Tematické okruhy Učivo	Klíčové kompetence	Počet hodin	Měsíc	Výchovně vzdělávací strategie	Průřezová témata
-práce s digitálními technologiemi použitelnými v oboru (mobil, PC, tablet, DP, internet, www).	Opakování učiva Opakování racionálních čísel. Procenta. Obvody, obsahy, objemy, povrchy.	Kompetence k učení Žáci jsou vedeni k - osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů - vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh) - využívání prostředků výpočetní techniky Učitel - zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami - vede žáky k plánování postupů a úkolů - zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů - zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií - vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyuč. předmětech a v reálném životě	10	září,	vyučovací hodiny samostatná práce skupinová práce diskuse práce se souborem úloh práce s učebnicí práce s výukovým programem na PC zadání prací v MS TEAMS zpracování PPT prezentace práce v MS EXCELL práce a orientace ve WWW	Integrovaná do předmětu: Osobnostní a sociální výchova: ROZVOJ SCHOPNOSTÍ POZNÁVÁNÍ - cvičení pozornosti a soustředění, zapamatování - řešení problémů - dovednosti pro učení a studium i v digitálním prostředí PSYCHOHYGIENA - pozitivní naladění mysli (radost z úspěchu) - organizace času - relaxace, zvládnutí stresu - pomoc při potížích KOMUNIKACE v různých situacích – informační, odmítací, omluva, prosba, pozdrav, přesvědčování, vyjednávání, vysvětlování i v digitálním prostředí HODNOTY, POSTOJE, PRAKTICKÁ ETIKA vytváření podvědomí o kvalitách typu – odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování, pomáhající a prosociální chování (neočekávání protislužby) i v digitálním prostředí Výchova demokratického občana OBČAN, OBČANSKÁ SPOLEČNOST A STÁT - přijímání odpovědnosti za svoje činy a postoje - zainteresování na zájmu celku Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech OBJEVUJEME EVROPU A SVĚT naše vlast a Evropa, mezinárodní setkání, styl života v evropských rodinách, vzdělávání v Evropě Multikulturní výchova LIDSKÉ VZTAHY - principy slušného chování, - význam kvality mezilidských vztahů pro
- rozumí pojmu výraz - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - určí hodnotu číselného výrazu - запиše pomocí výrazu s proměnnou slovní text - umí dosadit do výrazu s proměnnou - provádí početní operace s výrazy - určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek, pomocí kalkulačky - užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech - chápe pojem reálné číslo - rozliší odvěsny a přepony - rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty - využívá poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku - umí využít poznatky ve slovních úlohách - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - запиše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 < a < 10$, n je celé číslo - provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem - zpracování PPT prezentace - práce v MS EXCELL - jednoduchá úprava tabulek, grafů, schémat	Výrazy Druhá a třetí mocnina a odmocnina, mocniny vyšších řádů. Mocniny v geometrii, Pythagorova věta. Mnohočleny – sčítání, odčítání, násobení, dělení mnohočlenu jednočlenem	Kompetence k řešení problémů Žáci - zjišťují, že realita je složitější než její matematický model - provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků - učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů Učitel - s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení - vede žáky k ověřování výsledků Kompetence komunikativní Žáci - zdůvodňují matematické postupy - vytvářejí hypotézy Učitel - vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky - podle potřeby pomáhá žákům - komunikují na odpovídající úrovni	20	září říjen		
- určí vzájemnou polohu přímky a kružnice - určí vzájemnou polohu dvou kružnic - vypočítává obvod a obsah kruhu - charakterizuje válec - vypočítá povrch a objem válce - vyhledá na www prostorové útvary a jejich 3D modely	Kruh a kružnice, válec Obvod kružnice, obsah kruhu, slovní úlohy. Vzájemná poloha kružnic, kružnice a přímky. Thaletova kružnice. Válec – povrch a objem.	Kompetence sociální a personální Žáci - spolupracují ve skupině - se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu - učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly Učitel - zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování	20	listopad, prosinec		
- rozliší shodné a podobné útvary - užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách - dokáže v hodině vyhledat z www, přečíst a prezentovat základní fakta	Podobnost Podobnost trojúhelníků, užití v praxi. Redukce úsečky, konstrukční úlohy.		20	prosinec leden		

<ul style="list-style-type: none"> - umí sestavit jednoduché konstrukce - rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti - využívá poznatků (výška, těžnice, Thaletova kružnice,...) v konstrukčních úlohách - vyhledá na www videa geometrických konstrukcí a naučí se podle nich konstrukce realizovat 	Geometrické konstrukce Množina bodů dané vlastnosti. Konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků. Shodná zobrazení – především posunutí.	Kompetence občanské Žáci <ul style="list-style-type: none"> - respektují názory ostatních - si formují volní a charakterové rysy - se zodpovědně rozhodují podle dané situace Učitel <ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé - umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky - se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky 	15	leden, únor		harmonický rozvoj osobnosti - tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého - i v digitálním prostředí Mediační výchova KRITICKÉ ČTENÍ A VNÍMÁNÍ MEDIÁLNÍCH SDĚLENÍ pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě orientace ve světě medií – tradičních i digitálních. Environmentální výchova EKOSYSTÉMY vodní zdroje, moře, tropický deštný les, lidské sídlo vyhledávání informací a rozšiřování povědomí v digitálním prostředí.
<ul style="list-style-type: none"> - užívá a zapisuje vztah rovnosti - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - provádí zkoušku řešení - matematizuje jednoduché reálné situace - vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností - řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic, úvahou,...) - zdůvodní zvolený postup řešení - ověří výsledek řešení - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení - užívá a zapisuje vztah nerovnosti - řeší lineární nerovnice - znázorní řešení lin. nerovnic na číselné ose - zpracování PPT prezentace - práce v MS EXCELL - jednoduchá úprava tabulek, grafů, schémat 	Lineární rovnice a nerovnice Řešení rovnic – ekvivalentní úpravy, zkouška, slovní úlohy. Intervaly. Nerovnice a jejich řešení	Kompetence pracovní Žáci <ul style="list-style-type: none"> - si zdokonalují grafický projev - jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce Učitel <ul style="list-style-type: none"> - požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů - vede žáky k ověřování výsledků Kompetence digitální Žák pracuje s digitální technikou a jejími programy, zpracovává informace digitálního obsahu a rozumí jim, volí inovativní postupy, řeší technické problémy digitálních technologií. Vnímá pokrok a proměnlivost digitálních technologií; dopad na společnost a životní prostředí. Zajišťuje bezpečnost technologií i dat, chrání je, jedná v digitálním prostředí eticky.	25	březen, duben		
<ul style="list-style-type: none"> - rozkládá výraz na součiny (vytýkáním, pomocí vzorců) - zpracování PPT prezentace 	Výrazy Opakování mnohočlenů. Dělení mnohočlenu mnohočlenem, umocňování mnohočlenu, rozklad mnohočlenu na součiny.		20	duben, květen, červen		
	Opakování učiva		10	červen		